

IŠSLAPTINTA

EPŠTEINO FAILAI

מסאדו

PASAULIO GALINGIEJI IR
JUODASIS MOSADO SĄRAŠAS

MAX J. CALDER

óbuolys.

MAX J. CALDER

EPŠTEINO FAILAI

**PASAULIO GALINGIEJI IR
JUODASIS MOSADO SĄRAŠAS**

Iš anglų kalbos vertė
UAB „KNYGŲ MINISTERIJA“

PROLOGAS

STEBINTI SALA

Iš paukščio skrydžio Litl Sent Džeimso sala primena rojų. Žalias ašaros formos lopinėlis turkio spalvos Karibų jūros vandenyse, kur palmės tingiai linksta saulės link. Žvelgiant nuo jachtos denio, sala atrodo rami, netgi taiki – tarsi dar viena turtingųjų pramogų aikštelė.

Tačiau ši ramybė – apgaulinga.

Tikroji sala slypėjo po matomu paviršiumi. Po vingiuotais akmeniniais takais, po mėlynai ir baltai dryžuota „šventykla“ – keistu salos akcentu, po tyliomis vilomis, kuriose apsistodavo svečiai. Ten buvo kameiros – mažytės, nepastebimos, negailestingos. Jos stebėjo viską. Jos įrašinėjo viską.

Džefris Epšteinas (*Jeffrey Epstein*) suprato, kad tikrąją galią teikia ne pinigai, ją teikia paslaptys.

O Litl Sent Džeimsas buvo vieta, kur tos paslaptys buvo kaupiamos.

Salą vadino „Pedofilų sala“, „Orgijų sala“, „Mažuoju Šv. Džefu“ – šokiruojančiomis, bulvarinės spaudos sugalvotomis pravardėmis. Tačiau šie pavadinimai slėpė gilesnę tiesą. Tai nebuvo vien prieglobstis grobuoniui. Tai buvo scena, sąstai, mechanizmas. Mechanizmas, sukurtas kompromituoti galinguosius.

Žinome štai ką:

Skrydžių žurnalai rodo, kad saloje lankėsi prezidentai, princai ir milijardieriai. Mergaitės, vos atsisveikinusios su vaikyste, buvo atskraidinamos privačiais lėktuvais ir atplukdomos laivais. Kai kurios pasilikdavo kelioms dienoms. Kai kurios niekada nebenorėdavo grįžti.

Tačiau nežinome, kas žiūrėjo tuos įrašus.

Epšteino gyvenimas baigėsi – arba buvo nutrauktas – Niujorko kalėjimo kameroje 2019 metų rugpjūčio 10 dieną. Oficiali versija – savižudybė. Vienišas milijardierius, nesugebėjęs stoti prieš teisingumą. Tokia istorija buvo pateikta visuomenei. Tačiau per daug

detalių nesutapo. Metropolitano pataisos centro kameros „neveikė tinkamai“. Sargybiniai miegojo. Kaklo kaulų lūžiai labiau atitiko smaugimą nei pasikorimą.

Nuo to laiko paslaptis tik gilėjo.

FTB tvirtina, kad jokio „klientų sąrašo“ nėra. Teisingumo departamentas teigia, kad platesnio šantažo tinklo nebuvo. Vis dėlto išgyvenusios, tokios kaip Vir džinija Džiufre (*Virginia Giuffre*), pasakojo apie seifus, pilnus įrašų, apie žmones, kurie niekada neturėjo būti matomi kartu, apie mėlyną paslėptų kamerų švytėjimą kiekviename kambaryje.

2025 metais pasirodė nauji dokumentai. Redaguotos didžiosios žiuri stenogramos. Paviešinti dienoraščiai. Kadaisė ištrintais laikyti elektroniniai laiškai. Jie neatsakė į klausimus – jie tik dar labiau juos paaštrino.

Ar Epšteinas iš tiesų veikė vienas? O gal jis buvo tik dalis kažko didesnio – šiuolaikinės kompromato operacijos, atnaujintos privačių lėktuvų ir šifruotų serverių amžiui?

Ir svarbiausia: jei įrašai egzistavo, kur jie yra dabar?

Ši knyga – ne apie bulvarinį skandalą. Ji apie galią – kaip ji įgyjama, kaip saugoma ir kaip pasitelkiama

kontrolei. Sala buvo tik viena dëlionës dalis. Veidrodis, atsuktas į pasaulį, kurio dauguma žmonių neturėtų matyti.

Nes Litl Sent Džeimsas buvo ne šiaip sala.

Tai buvo perspėjimas.

1 SKYRIUS

PASLAPČIŲ KOLEKCIONIERIUS

Daltono mokykla, 1974

Daltono mokykla didžiavosi būdama privilegijų burbulu. Įsikūrusi Manhatane, Aukštutiniame Istsaide, tai buvo vieta, kur Volstryto bankininkų ir Parko aveniu šeimų vaikai mokėsi lotynų kalbos ir literatūros, mėgaujdamiesi rafinuota senų pinigų atmosfera. 1974-aisiais jos koridoriuose tvyrojo lengvas lakuotos medienos ir brangių kvėpalų aromatas.

Džefris Epšteinas čia visiškai nederėjo. Iš tiesų.

Dvidešimt vienerių jis peržengė Daltono slenkstį – liesas matematikos mokytojas be aukštojo išsilavinimo. Su dvigubai vyresnio žmogaus pasitikėjimu Jis mėtė juokelius mokiniams nerūpestingu Bruklino akcentu su dvigubai vyresnio žmogaus pasitikėjimu. Jis rengėsi geriau nei dauguma kolegų – dėvėjo pagal užsakymą siūtus švarkus, nepriekaištingai išlygintus marškinius – ir elgėsi taip, tarsi dalyvautų atrankoje daug svarbesniam vaidmeniui.

„Tokio mokytojo dar nebuvo matęs, – vėliau prisiminė vienas buvęs kolega. – Atrodė, kad jį labiau domina ne mokiniai, o jų tėvai.“

Tėvai jį taip pat pastebėjo. Epšteinas mokėjo įsilieti į suaugusiųjų pokalbius mokyklos renginiuose, žavingai, lyg tarp kitko, įterpdamas pastabas apie finansus, mokslą ar meną. Jis įsimindavo vardus, veidus, pokalbių detales. Jei kuris nors tėvas užsimindavo apie verslo sandorį, Epšteinas po savaitės tai atsitiktinai primindavo, tarsi pats sektų rinkas.

Būtent Daltone jis pirmą kartą perprato subtilią socialinio sverto mechaniką. Mokykla buvo turtingų šeimų – gydytojų, teisininkų, bankininkų – centras. Epšteinas instinktyviai suprato, kad mokiniai tėra tarpininkai. Tikrosios galimybės slėpėsi tėvų salonuose, kokteilių vakarėliuose, pokalbiuose po vakarienės.

Jis nebuvo išskirtinis mokytojas, bet jam to ir nereikėjo. Daltone svarbiausia buvo ne pedagogika, o priklausymas „savam ratui“.

Po daugelio metų „Vanity Fair“ spėlios, kad būtent čia, šiame išskirtiniame Aukštutinio Istsaido pasaulyje, Epšteinas pirmą kartą sutiko tėvus, kurie vėliau atvėrė jam duris į Volstrytą. Tai buvo nedidelis, bet lemiamas žingsnis, nuvedęs jį iš klasės į „Bear

Stearns“ – investicinį banką, kuris nulėmė kitą jo gyvenimo etapą.

Jau tada jo ambicijos netilpo mokyklos erdvėje. Jis ieškojo ne tik geresnio darbo – jis siekė **prieigos**.

* * *

Daltonas buvo tik tarpinė stotelė, o ne kelionės tikslas. Per dvejus metus Epšteinas kreidos dulkes iškeitė į prekybą akcijomis. Taip berniukas iš Bruklino pradėjo mokytis, kaip taisyklės paklūsta tiems, kurie pažįsta reikiamus žmones.

„Bear Stearns“ ir mįslingas pasitraukimas

Aštuntajame dešimtmetyje „Bear Stearns“* buvo visiškai kitoks pasaulis – triukšmingesnis, greitesnis, negailestingesnis. Prekybos akcijomis salė priminė ryklių pilną akvariumą, kur vyrai, apsirengę pagal užsakymą siūtais kostiumais rėkė skaičius į telefonus, sudarinėdami milijoninius sandorius dar iki pietų. Tai buvo pasaulis, kuriame išgyvendavai žinodamas tai, ko nežino kiti.

Džefrisis Epšteinas čia puikiai pritapo.

Jis prisijungė prie „Bear Stearns“ 1976 metais, rekomenduotas vieno iš Daltono mokinių tėvo. Pagal oficialius reikalavimus jis nebūtų net peržengęs vestibulio slenksčio – neturėjo aukštojo išsilavinimo, o jo gyvenimo aprašymas buvo skurdus. Tačiau Epšteinas turėjo

* *The Bear Stearns Companies, Inc.* – buvęs stambus JAV investicinis bankas teikęs brokerio tarpininkavimo paslaugas ir vykdęs vertybinių popierių prekybą, kuris žlugo per 2008 m. finansų krizę.

kai ką vertingesnio už diplomus – žavesį, įžūlumą ir neįtikėtiną gebėjimą priversti žmones patikėti, kad jis supranta tai, ko nesupranta jie.

„Jis buvo autodidaktas*, – vėliau sakė vienas buvęs „Bear Stearns“ vadovas. – Jis galėjo paimti bet kokią knygą ir po savaitės kalbėti apie ją kaip ekspertas.“

Epšteinas pradėjo karjerą kaip jaunesnysis asistentas, bet greitai padarė įspūdį vyresniesiems partneriams savo sudėtingų sandorių išmanymu. Jis perėjo prie prekybos opcionais, konsultuodamas turtingiausius firmos klientus. Per dvejus metus jis pakilo aukščiau, nei kas nors tikėjosi.

Tačiau Epšteinas ne tik vykdė sandorius – jis kolekcionavo žmones. Jis vystė santykius su klientais, gilindamasis į jų gyvenimus su tokiau pat tikslumu, kokiu sudarinėjo finansinius sandorius. Per išgėrimus po darbo jis uždavinėjo klausimus, kurie atrodė nekalti, bet atskleidavo pažeidžiamas vietas. Skyrybų susitarimai, pinigų srautų problemos, meilužė, apie kurią niekas nežinojo – Epšteinas klausėsi. Ir įsidėmėdavo.

Tada jis „pažeidė taisykles“.

* **Autodidaktas** - (auto- + gr. didaktos - apmokytas) - savamokslis, savarankiškai ką nors išmokęs.

1981 metais Epšteinas staiga paliko „Bear Stearns“ neaiškiomis aplinkybėmis. Firma niekada viešai nepaaiškino, kodėl. Kai kuriuose pranešimuose teigiama, kad jis buvo apkaltintas netinkama prekybos praktika. Kiti tvirtino, kad jis buvo pagautas neoficialiai tvarkantis kliento pinigus. Nebuvo pateikta jokių oficialių kaltinimų, reguliavimo institucijos nesiėmė jokių veiksmų.

Ir vis dėlto, užuot sužlugdęs jo karjerą, šis pasitraukimas jį tik sustiprino. Praėjus vos kelioms savaitėms po išėjimo, Epšteinas jau tyliai, savarankiškai konsultavo kai kuriuos turtingiausius „Bear Stearns“ klientus. Kad ir kas būtų nutikę firmoje, tai jo reputacijos nesuteršė. Priešingai – dėl to jis atrodė dar neliečiamesnis.

„Džefris visada sugebėdavo užvertas duris paversti atviru langu, – vėliau pastebėjo vienas buvęs kolega. – Jis paliko „Bear Stearns“ turėdamas daugiau klientų, nei turėjo ateidamas.“

Tai buvo jo ypatingos veiklos pradžia. Epšteinui taisyklės negaliojo taip, kaip kitiems. Duryš jam neužsidarėdavo – jos tiesiog tapdavo naujais įėjimais.

Daltono mokykla jam atvėrė kelią į Niujorko elito šeimas. „Bear Stearns“ suteikė pagreitintą mokymo kursą, kaip tarp jų tyliai cirkuliuoja pinigai. Tačiau

viską pakeitė pažintis su tyliu, mažakalbiu milijardieriumi iš Ohajo, kuris įteikė Epšteinui raktus nuo visos imperijos.

* * *

Laikas „Bear Stearns“ parodė viena – Džefriui Epšteinui nereikėjo vadovauti žaidimui, kad jį kontroliuotų. Pakako valdyti žaidėjus. Ir Lesas Veksneris (Les Wexner) taps pirmuoju dideliu laimikiu.

Ryšys su Veksneriu

Lesas Veksneris nebuvo iš tų milijardierių, kurie nuolat atsiduria laikraščių antraštėse. Tylus, itin saugantis savo privatumą, mažmeninės prekybos magnatas iš Ohajo sukūrė imperiją, pardavinėdamas prabangos iliuziją per tokius prekės ženklus kaip „The Limited“, „Bath & Body Works“ ir galiausiai „Victoria’s Secret“. Jis buvo iš tų, kuriems anonimiškumas buvo svarbesnis už viešumą.

Tačiau kai devintojo dešimtmečio viduryje Džefris Epšteinas pateko į jo akiratį, viskas pasikeitė.

Niekas tiksliai nežino, kaip jie susipažino – vieni sako, kad per bendrus draugus Niujorko aukštuomenėje, kiti tvirtina, kad per vakarienę Palm Byče. Tačiau aišku viena: vos per kelis mėnesius Epšteinas pelnė beveik neįsivaizduojamai beribį Veksnerio pasitikėjimą.

Jis tapo ne tik Veksnerio finansų patarėju, bet ir **jo įgaliotiniu**. Epšteinui buvo suteiktas įgaliojimas tvarkyti Veksnerio finansus – beprecedentė teisinė galia, leidusi

pasirašinėti čekius, pirkti ir parduoti nekilnojamąjį turtą, net imti paskolas Veksnerio vardu. Žmogui, už kurio nestovėjo jokia oficiali Volstryto firma, tai buvo išskirtinis šuolis.

O tada atsirado rūmai.

1989 metais Veksneris įsigijo didžiulį septynių aukštų namą Manhatane, Rytų 71-ojoje gatvėje – didžiausią privačią rezidenciją mieste. Tačiau po metų šis turtas tyliai buvo perleistas Epšteinui. Oficialiai nurodyta kaina – 0 JAV dolerių.

Kaimynai pastebėjo, kad Epšteinas ten gyvena nuolat, rengia vakarienes, kuriose gausu mokslininkų, bankininkų ir gražių jaunų moterų. Vėliau šie rūmai išgarsės kaip jo socialinio tinklo centras Niujorke – vieta, kur už sienų slėpėsi kameros ir kur, kaip teigiama, kai kurie galingiausi pasaulio vyrai peržengė ribas, kurių niekada nenorėtų viešinti.

Kodėl Veksneris suteikė Epšteinui tiek daug galios?

Kai kurie buvę kolegos tvirtina, kad Epšteinas jį sužavėjo finansiniais triukais, paversdamas kuklias investicijas įspūdingais pelnais. Kiti šnabžda apie asmenišką įtaką – kažką, ką Epšteinas žinojo ir sugebėjo išnaudoti. Pats Veksneris vėliau tvirtino „nieko nežinojęs“ apie Epšteino

nusikaltimus ir galiausiai nutraukė su juo ryšius. Tačiau beveik dešimtmetį milijardierius ir paslaptینگasis patarėjas buvo neatskiriama.

Epšteinui ši pažintis tapo lemtinga. Per Veksnerį jis įgijo ne tik pinigų, bet ir pripažinimą. Staiga jis nebebuvo tik buvęs makleris, užsiimantis šalutiniais sandoriais – jis tapo vieno turtingiausių Amerikos žmonių patikėtiniu. O aukštuomenėje pripažinimas atveria duris į naujas galimybes.

Turėdamas Veksnerį užnugaryje, Epšteinas gavo išteklių kurti tai, ko iš tiesų trūko: **tinklą**. Ne tik turtingų vyrų, bet ir politikų, mokslininkų, karališkosios šeimos narių. Žmonių, kurie jam buvo skolingi paslaugų. Žmonių, kuriems patiko tikėti, kad jie yra neliečiami.

Rūmai Rytų 71-ojoje gatvėje tapo jo scena. Palm Byčas – jo prieglobsčiu. O netrukus mažytė sala Karibuose virto jo privačiu teatru.

* * *

Veksneris suteikė Epšteinui turtą ir pripažinimą. Tačiau užsitikrinęs pinigų, Epšteinas ėmė siekti dar vertingesnio dalyko – žmonių, kurie įžengdavo į jo namus, tikėdami, kad niekas jų nestebi.

Vidinė galios filosofija

Vieną devintojo dešimtmečio pradžios vakarą Džefris Epšteinas surengė nedidelę vakarienę savo rūmuose Manhatane. Svečiai buvo atrinkti taip, kaip jam patiko: Gebenės lygos mokslininkas, žiniasklaidos vadovas, bankininkas iš „Goldman Sachs“, Europos aukštuomenės atstovė. Prie *foie gras* ir vyno pokalbis nukrypo nuo meno prie matematikos, nuo politikos prie kitų temų.

Epšteinas, kaip parastai neskubėdamas, atsilošė ir pasakė kažką, kas visus pribloškė.

„Pinigai nėra galia,“ – tarė jis. – „Informacija yra galia. O tinkama informacija tinkamu metu? Tai – kontrolė.“

Vienas iš svečių nervingai nusijuokė, manydamas, kad jis juokauja. Tačiau jis nejuokavo.

Epšteinas mėgo savo pasaulėžiūrą formuluoti matematiniais terminais. Draugams jis sakydavo tikįs, kad žmogaus elgesį galima modeliuoti, kad socialinė sąveika

vyksta pagal nuspėjamus dėsningumus – tarsi lygtis. Jei žinotumėte tinkamus kintamuosius – troškimus, silpnybes, paslaptis – galėtumėte nuspėti kiekvieno žmogaus pasirinkimus. O jei gali juos nuspėti, gali juos kontroliuoti.

„Jis mėgo kalbėti apie spoveikį taip, kaip kai kurie žmonės kalba apie meną“, – vėliau prisiminė buvęs pažįstamas. – „Jam tai buvo ne tik pinigai. Jis norėjo ką nors turėti – paslaptį, silpną vietą. Jis manė, kad dėl to tampa nenugalimas.“

Tuo metu Epšteinas jau nebebuvo tik finansų patarėjas. Jis kūrė tai, ką informatoriai vėliau pavadino „tinklu“. Jis kvietė Nobelio premijos laureatus į savo namus diskutuoti apie mokslą. Jis linksmo princus ir politikus. Jis apsupo save gražiomis moterimis. Jis sukūrė aplinką, kurioje žmonės galėjo atsipalaiduoti, kur jie kalbėjo tai, ko nebūtų sakę posėdžių salėse ar viešuose forumuose.

Jo namai buvo tam pritaikyti. Palm Byčo dvare buvo kambarių, kurių sienos slėpė kameras. Manhatano miesto name laiptų apačioje buvo natūralaus dydžio nuogos jaunos moters portretas – pokalbių objektas, kuris kartu buvo ir komforto lygio patikrinimas. Atrodė, kad kiekvienas jo nekilnojamojo turto centimetras turėjo dvejopą paskirtį: svetingumas svečiui ir stebėjimo funkcija šeiminkui.

Skaitykite likusius
138 iš **160** puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

KAS, JEI VIENAM ŽMOGUI PRIKLAUSANTI PRIVATI SALA BUVO RAKTAS Į PASAULINĮ ŠANTAŽO, GALIOS IR NELIEČIAMO ELITO TINKLĄ?

Džefrio Epšteino vardas girdėtas daugeliui, tačiau tikroji istorija kur kas tamsesnė nei viskas, kas buvo atskleista antraštėse. Dešimtmečius kantriai kurta paslapčių imperija leido jam veikti visų akivaizdoje, dengiamam milijardierių, karališkujų asmenų ir politikų, kurie turėjo ką prarasti.

Knygoje „Epšteino failai“ tiriamosios žurnalistikos autorius Max'as Calderis atskleidžia:

- **Slaptą šantažo imperijos veikimo mechanizmą.**
- **Nutekintą informaciją iš teismo bylų ir pranešėjų liudijimų.**
- **Įtakingus vardus, susijusius su šiuo tinklu, ir tuos, kurie vis dar lieka apsaugoti.**
- **Neatsakytus klausimus, liudijančius apie dar platesnį įtakos voratinklį.**

Ar Epšteinas veikė vienas? O gal jis tebuvo pėstininkas daug pavojingesniame žaidime?

Tai ne vien tikro nusikaltimo istorija. Tai – draudžiamas žvilgsnis į šešėlinį galios tinklą, formuojantį mūsų šiuolaikinį pasaulį.

Max Joseph Calder – tiriamosios žurnalistikos autorius, rašantis apie galios, korupcijos ir slaptumo sąveiką šiuolaikiniame pasaulyje. Anksčiau dirbęs žurnale, Calderis jau daugiau nei dešimt metų rašo apie elitinius tinklus, politines intrigas ir slaptas operacijas įvairiose šalyse. Savo darbuose, pasirašytuose Max J. Calder slapyvardžiu, patikimus faktus jis pateikia derindamas su trilerio elementais, ir siekia atskleisti tiesą apie užkulisuose slaptai veikiančius žinomus asmenis.

Kiekviena nupirkta
knyga = pasodintas medis
www.obuolys.lt

Slaptas klubas

ISBN 978-609-484-839-1

9

786094

848391

Negražinė literatūra > Žurnalistinis tyrimas